

dilluns, 18 de gener de 2021

El fred intens podria reduir les plagues de processionària del pi aquest any

Experts de la UdL i el CTFC esperen una reducció de les larves aquesta primavera

Les temperatures polars d'aquest inici de 2021 podrien reduir els insectes que causen una de les majors plagues en les pinedes, l'eruga processionària de pi (

Thaumetopoea pityocampa [

<https://www.cabi.org/isc/datasheet/53501>]). Així ho afirmen experts de la Universitat de Lleida (UdL) i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), que esperen una reducció del nombre de larves que sobreviuran fins a la primavera a les zones més castigades per la borrasca.

Les dades oficials de l'Agència Estatal de Meteorologia recullen que Filomena ha provocat a Catalunya

temperatures mitjanes diàries sota zero en els últims dies, amb mínimes inferiors als 10 graus sota zero entre els dies 6 i 7 de gener a bona part del territori. Aquesta baixada del mercuri podria tenir un efecte inesperat en la processionària.

"La larva d'aquest lepidòpter és una de les poques que es manté activa durant l'hivern. De fet, el fred es considera el principal limitant en la seua distribució geogràfica", explica el catedràtic de Patologia Forestal de la Universitat de Lleida (UdL), Carlos Colinas. "Aquesta alimentació hivernal és infreqüent en altres insectes forestals, ja que les temperatures baixes limiten dràsticament l'activitat i el desenvolupament de les larves. Per sobreviure, aquests insectes es mantenen protegits en els seus nius o bosses durant el dia, acumulant calor, per sortir-ne durant la nit i alimentar-se", afegeix.

En els últims anys, Catalunya, com bona part de sud d'Europa, ha registrat un increment progressiu de pinedes afectades per aquesta plaga forestal. Els hiverns suaus seguits de primaveres càlides, afavorits per l'actual escenari d'escalfament global, han facilitat l'expansió d'aquesta espècie que "ha incrementat el seu rang de distribució més de 80 quilòmetres en direcció nord a països com França en els últims trenta anys, segons investigacions recents", destaca Colinas.

Davant d'aquesta situació, caldria preguntar-se si esdeveniments climàtics de fred extrem com Filomena podrien suposar un fre a l'avanç de la plaga. "La literatura científica clàssica esmenta que períodes d'algunes hores a -10°C o -12°C causaria la mort de moltes de les larves, fins i tot refugiades en els nius", explica l'investigador del CTFC en l'àrea de sanitat forestal, E. Jordan Muñoz-Adalia.

Tots dos investigadors coincideixen que la successió d'alguns dies amb temperatures per sota del llindar de tolerància de la processionària (com els patits la darrera setmana) tindran un impacte en les poblacions d'aquesta eruga. Així, a les zones més castigades per la borrasca esperen una reducció del nombre de larves que sobreviuran fins a la primavera, època en que realitzen les seues processons i causen molèsties a la població per la seua capacitat urticant.

No obstant això "encara és aviat per assegurar que la plaga remetrà de manera general", afegixen els investigadors, "tot i que en les zones menys favorables per a l'espècie, com els boscos situats a majors altituds, és probable que s'observin menors danys a l'arbrat aquest 2021, donant un respir a les pinedes".

Text: Comunicació CTFC / Premsa UdL